

Klassieke Olympiade Grieks
Donderdag 29 januari 2015

- Οἷα δ' εἰσηλθέν μ', ἄκουσον, μήτηρ, ἐννοουμένην·
 1375 κατθανεῖν μὲν μοι δέδοκται· τοῦτο δ' αὐτὸ βούλομαι
 εὐκλεῶς πράξαι, παρεῖσά γ' ἐκποδῶν τὸ δυσγενές.
 Δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μήτηρ, ὡς καλῶς λέγω·
 εἰς ἔμ' Ἑλλάς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
 1380 κὰν ἐμοὶ πορθμός τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαὶ
 τὰς τε μελλούσας γυναῖκας, ἦν τι δρῶσι βάρβαροι,
 μηκέθ' ἀρπάζειν ἔαν τούσδε ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος,
 τὸν Ἑλένης τείσαντας ὄλεθρον, ἦν ἀνῆρπασεν Πάρις.
 Ταῦτα πάντα κατθανοῦσα ρύσομαι, καὶ μου κλέος,
 Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
 1385 Καὶ γὰρ οὐδέ τοί <τι> λῖαν ἐμὲ φιλοψυχεῖν χρεῶν·
 πᾶσι γάρ μ' Ἑλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνη.
 Ἀλλὰ μυριοὶ μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφαργμένοι,
 μυριοὶ δ' ἐρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
 1390 δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθροὺς χυπέρ Ἑλλάδος θανεῖν,
 ἢ δ' ἐμῆ ψυχὴ μί' οὔσα πάντα κωλύσει τάδε;
 Τί τὸ δίκαιον τοῦτό γε; ἄρ' ἔχοιμ' ἂν ἀντειπεῖν ἔπος;
 Κάπ' ἐκεῖν' ἔλθωμεν· οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
 πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς οὔνεκ' οὐδὲ κατθανεῖν.
 Εἷς γ' ἀνὴρ κρείστων γυναικῶν μυρίων ὄρᾶν φάος.
 1395 Εἰ δ' ἐβουλήθη σῶμα τοῦμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν,
 ἐμποδῶν γενήσομαι ἡγὼ θνητὸς οὔσα τῇ θεῷ;
 Ἀλλ' ἀμήχανον· δίδωμι σῶμα τοῦμὸν Ἑλλάδι.
 Θύετ', ἐκπορθεῖτε Τροίαν· ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
 διὰ μακροῦ καὶ παῖδες οὔτοι καὶ γάμοι καὶ δόξ' ἐμή.
 1400 Βαρβάρων δ' Ἑλληνας ἄρχειν εἰκόσ, ἀλλ' οὐ βαρβάρους,
 μήτηρ, Ἑλλήνων· τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι.

Aantekeningen

1379	ὁ πορθμός	overtocht
1379	ναῶν	<i>genitivus meervoud van ναῶς</i>
	ἢ κατασκαφή	vernietiging
1385	φιλοψυχέω	aan het leven gehecht zijn
1387	φάργγυμι <i>perf. pass.</i> πεφάργγμαι + <i>dat.</i>	omheinen met, beschutten met
1389	χυπέρ	= καὶ ὑπέρ
1392	βλώσκω <i>aor.</i> ἔμολον διὰ μάχης + <i>dat.</i>	slaags raken met
1398	ἐκπορθέω	verwoesten
1399	διὰ μακροῦ	gedurende lange tijd

OPGAVEN

1. Zet de volgende woorden om in de overeenkomstige vorm van het andere getal (enkelvoud naar meervoud, meervoud naar enkelvoud): (4 punten)

- regel 1374 ἄκουσον
- regel 1375 τοῦτο
- regel 1380 γυναῖκας
- regel 1380 δρῶσι

2. Noteer het Griekse woord uit de context dat als onderwerp fungeert bij: (4 punten)

- regel 1374 εἰσηλθεν
- regel 1374 ἐννοουμένην
- regel 1381 ἀπάξειν
- regel 1384 γενήσεται

regel 1375 καταναεῖν μὲν μοι δέδοκται.

3. In de regels 1375 – 1390 geeft Ifigeneia drie argumenten hiervoor die duidelijk heel verschillend zijn. Vat deze drie argumenten in eigen woorden samen. (6 punten)

4. Noteer voor elk van de volgende werkwoordsvormen in welke modus die vorm staat en waarom die modus gebruikt is: (4 punten)

- regel 1377 λέγω
- regel 1380 δρῶσι
- regel 1391 ἔχοιμ'
- regel 1392 ἔλθωμεν

regel 1392 τόνδε

5. Omschrijf in 10 – 20 regels de rol die deze persoon in deze tragedie speelt. (10 punten)

6. De volgende regels komen uit een ander deel van de teksten die je hebt gelezen. Maar Help! De Inktvraat van het Kinderboekenmuseum heeft toegeslagen. Drie woorden zijn beschadigd! Welke woorden zijn juist? Noteer het regelnummer en het juiste woord. (6 punten)

- 1 Ἐγὼ δὲ πρόδρομος σῆς παρασκευῆς χάριν
- 2 ἤκω· πέπυσται γὰρ στρατός - xxxx γὰρ
- 3 διῆξε φήμη - παῖδα σὴν yyyy.
- 4 Πᾶς δ' ἐς θέαν ὄμιλος ἔρχεται δρόμω,
- 5 σὴν παῖδ' ὅπως zzzz· οἱ δ' εὐδαίμονες
- 6 ἐν πᾶσι κλεινοὶ καὶ περιβλεπτοὶ βροτοῖς.

a. r. 2 xxxx

- 1 ταχεια
- 2 ταχειας
- 3 ταχυ
- 4 ταχυς

b. r. 3 yyyy

- 1 ἀφιγμένη
- 2 ἀφιγμένην
- 3 ἀφιγμένον
- 4 ἀφιγμένος

c. r. 5 zzzz

- 1 εἶδον
- 2 εἶδοσιν
- 3 ἴδοιεν
- 4 ἴδωσιν

7. Noteer de vertaling van regels 1387-1399. (30 punten)

8. In het Nederlands zijn veel woorden aan het Oud-Grieks ontleend. Zoek vijf Oud-Griekse woorden uit de regels 1374 - 1401 op die voortleven in een nu nog gebruikt Nederlands woord. Beantwoord deze vraag door het citeren van het betreffende Griekse woord en het noteren van het betreffende Nederlandse woord. N.B.: Namen worden niet goed gerekend! (5 punten)

Bekijk de beide afbeeldingen. Daarop is een aantal personen voorzien van een nummer.

9. Noteer van elke genummerde persoon de naam of functie en noteer precies welk moment uit de tragedie is afgebeeld, zodat ook het verschil tussen beide afbeeldingen duidelijk wordt. (11 punten)

MAAK NAAR KEUZE VRAAG 10A OF 10B!!!! (20 punten)

10A. Heeft Ifigeneia een voorbeeldfunctie in de huidige tijd? Geef argumenten voor je antwoord dat maximaal 20 regels mag beslaan.

10B Zou je de *Ifigeneia in Aulis* een feministisch toneelstuk noemen? Beargumenteer je mening in 10 tot 20 regels.

afb.1

afb.2